

Note : Ce fichier fait le point sur la répartition de l'eau et le système d'irrigation traditionnel et toujours actuel en Catalogne Nord. Il ne s'agit pas d'une proposition pédagogique directement pour la classe, mais d'une documentation destinée aux enseignants et aux personnes qui souhaitent connaître la Catalogne Nord.

L'irrigation en Catalogne Nord: la répartition de l'eau et l'organisation de l'arrosage

Pages

2 **L'organisation de l'irrigation date du Moyen-Âge**

2 **La repartition de l'eau et les systèmes d'irrigation**

Recs et agulles.

La compétition pour l'eau.

Le barrage de la Bullosa.

Le barrage de Vinçà.

Le vocabulaire lié à l'irrigation

5 **Illustrations**

La Bullosa et le massif du Carlit

Le barrage de Vinçà

L'organisation traditionnelle d'un système d'irrigation en Roussillon

La prise du Rec de Perpinyà à Illa

La prise du Rec d'Elna à Ortafà

La décharge du Rec d'Elna

Le Rec de Perpinyà aux Quatre Camins de Corbera

Le Rec dels Hortolans aux Horts de Sant Jaume

La partition entre le Rec d'Elna et le Rec de la Torre

Les Ullals Petits sur le Rec de Perpinyà à Sant Feliu

L'Agulla de Bajoles aux Horts de Sant Jaume

Le Diamant del Mas d'en Pardinella à Elna

L'irrigation par gravité aux Horts de Sant Jaume

L'organització dels regatius data de l'Edat Mitjana

Es pot dir que una bona part de la Plana de Rosselló es un medi artificialitzat a causa de la presència d'una irrigació des de segles, o gairebé un mil·lenni. Aquesta alimenta les capes freàtiques i crea un medi totalment particular, canvi que hom ha pogut apreciar localment quan s'han revestit molts recs amb basament de formigó; la circulació de l'aigua ha canviat ja que les infiltracions del rec mateix i la irrigació a rega o per inundació del camp alimentaven les capes freàtiques superficials. Els canals d'irrigació, anomenats recs a Catalunya Nord (rec o canal a Catalunya, sèquia al sud de Catalunya i al País Valencià) existeixen a Cerdanya, el baix Vallespir i el baix Conflent, però són un sistema desenvolupat sobretot al Rosselló.

Aquests recs permeten d'irrigar uns perímetres extensos, 10 000 ha per gravetat, a les quals cal afegir prop de 3 000 ha irrigades per bombeig de les capes freàtiques. És la superfície regada des de fa uns quants segles, la diferència actual ve de l'aprovisionament en aigua, segur i abundant des de finals dels anys setanta.

Tots els recs principals de la Plana de Rosselló, que deriven l'aigua de l'Aglí, del Tec i, sobretot, de la Tet, són molt antics. Segons Pere Ponsich alguns probablement daten de l'època visigòtica. L'any 850 es mencionen els primers recs i alguns ja existien abans. La majoria de les confirmacions de drets, que donen per tant la prova d'una existència anterior o de concessions d'aigua més antigues, van tenir lloc abans del segle XIII, entre els anys 950 i 1200. Hi va haver després només algunes rectificacions de recorreguts per causa d'aiguats que havien destruït una part dels recs i les rescloses (per exemple, a finals de l'Edat Mitjana els tres recs actuals de Corbera, de Tuïr i de Perpinyà, amb tres preses successives, substitueixen un antic i únic rec que s'havia fet malbé). Algunes concessions van ser revisades entre el 1350 i el 1450.

Hi ha pocs recs que hagin estat concedits o construïts més tard d'aquest moment, i són recs poc importants o una mica marginals, com el Rec d'Eus concedit l'any 1580, el Rec de Vilallonga de la Salanca el 1510, el petit Rec del Voló el 1769 i el més recent, el rec privat de Nidoleres, que deriva aigua del Tec, l'any 1800.

Per tant l'essencial de la xarxa de recs i l'organització de la irrigació al Rosselló estava acabada a l'alta edat mitjana.

La repartició de l'aigua i els sistemes de reg

Recs i agulles.

L'organització de la irrigació és complexa i precisa. A la presa d'aigua es fa **una resclosa**. Tradicionalment era construïda amb petits troncs ficats dins el llit del riu, amb estakes i feixines per lligar el conjunt, i pedres i terrossos per donar consistència i pes. Es tractava d'una construcció provisional, feta amb el material de proximitat del riu mateix o de les ribes, que l'aigua es podia emportar quan hi havia una riuada forta.

Quan això passava eren fàcils de reemplaçar. A més, els rius essent capritxosos i tenint un llit menor mal fixat dins un llit major molt ample i amb meandres de divagació, aquestes construccions sumàries eren de fet una adaptació al caràcter mediterrani dels cursos d'aigua. Hi havia un contrast entre aquesta resclosa, sovint molt primària però eficaç, i els recs i les seves ribes, molt cuidades, permanents, amb passos construïts, aqüeductes, tempanells, vores cuidades i una distribució de l'aigua molt acurada. Avui dia encara les rescloses són sumàries ; algunes són fetes d'obra, però molt sovint són a base d'un alçament fet transversalment al llit del riu amb una excavadora.

El rec no irriga directament, sinó que condueix l'aigua i la reparteix, com ho fa per la circulació de vehicles una autopista o una carretera general. Cada rec és dissenyat per a seguir una terrassa pel cim i procurar de tenir el mínim de pendent possible per tal de dominar una superfície a regar més ampla. Un rec important es pot subdividir en branques que porten, segons els pobles, el nom **de branca, de rec o d'agulla**. Per torn i no totes alhora sinó successivament, cada rec alimenta **les agulles**, uns recs secundaris que reparteixen la seva aigua a una sèrie de canals més petits, **les ambegues**. Són aquestes últimes les que serveixen l'aigua a una sèrie de camps. Quan una ambega es divideix, la branca més petita que va cap a un petit sector de camps és **un esperó**. Al cap de cada parcel·la hi ha una rega principal, **la regadora**, que serveix a repartir l'aigua a **la rega** al peu de cada **cavalló**.

La capacitat de cada rec és fixada de manera precisa, per tal de repartir l'aigua entre els recs, com també ho és l'aigua de cada agulla. **La capacitat d'un rec es mesura en moles**. Aquest nom recorda el temps que l'aigua servia també per a fer funcionar molins: una mola és la quantitat d'aigua necessària per a moure una roda de molí. **La capacitat de les agulles i de les ambegues es mesura en ulls**, record dels temps on, en lloc de tampes o de tampanells posats com avui dins una presa cimentada, les preses de les agulles eren fetes d'una llosa foradada.

Cada rec, o cada agulla important, té **una associació sindical de regants** que administra les cotitzacions, reglamenta el torn de l'aigua, designa i paga els guarda-recs. La comunitat de regants té el dret de posar multes i és ella que determina l'organització precisa, minutada i successiva del **torn de l'aigua** per cada propietari i per cada parcel·la. També resol **els litigis** entre particulars, i es pot personar contra una altra comunitat de regants quan el conflicte concerneix l'aprovisionament del conjunt del rec o de l'agulla. Notem que **a Catalunya Nord el dret de l'aigua va lligat a la possessió del camp** : no hi ha com al País Valencià dissociació de la propietat de la terra i del dret de l'aigua, ni venda de l'aigua.

La competència per l'aigua.

El problema essencial de tots aquests regatius era que molt sovint els faltava aigua a l'estiu, quan més calia regar. Un any sobre tres almenys, la Tet o el Tec no tenien prou aigua a l'estiu per a alimentar tots els canals d'irrigació : si els primers recs sempre tenien aigua suficient i servien un regatiu molt ben acurat, a la part mitjana o de més avall sovint es notaven moltes vinyes, albercoquers o conreus de menys

intensificació, puix que era com una loteria i que certs anys podia faltar aigua per als conreus més delicats, com les hortalisses o els presseguers. Això explica que des dels anys 80 s'observi una intensificació i canvis de conreus a les parts més baixes dels regatius de la Tet, car avui dia hi ha aigua en quantitat suficient gràcies al barratge de Vinçà.

Com entendre-ho? És que a Catalunya Nord el dret de l'aigua per als diferents recs no és un dret de repartició sinó un procés acumulatiu : si el primer rec té dret a una certa quantitat d'aigua, la pren, sigui un any d'aigua abundant o un any de secada ; després el segon pren la quantitat d'aigua a la qual té dret, i seguint així cap a més avall, fins que no hi hagi més aigua al riu. És ben clar que, si els primers recs tenen sempre aigua suficient, el tercer o el quart en tenen molt poca i els de més avall pateixen de secada durant algunes setmanes o mesos de l'estiu. Com que els regatius d'amunt tenien sempre aigua, d'aquí els ve la fama de molta qualitat de les seves terres i de bressol de l'agricultura moderna, com per exemple als voltants d'Illa.

El barratge de la Bullosa.

El pantà de la Bullosa havia solucionat, en part, aquesta penúria d'aigua. Construït al començament de segle XX, aquest pantà donava aigua per a la sèrie de petites centrals hidroelèctriques de la vall de la Tet, que alimentaven en electricitat el Tren Groc, el petit ferrocarril elèctric de Conflent i Cerdanya. Però la concessió de l'aigua a la companyia estipulava que durant tot l'estiu es farien despreses d'aigua per tal d'alimentar la Tet i els recs de Conflent i Rosselló. Però les infiltracions i l'evaporació són importants i, malgrat la reserva del barratge, la Tet no portava molt sovint a l'estiu que la meitat o el terç de l'aigua teòricament necessària.

Aquest sistema ja no responia a les exigències actuals, no pas per inadaptació de les infraestructures dels recs, sinó perquè hi havia manca regular d'aigua i que no es podia intensificar els conreus. Es va millorar l'ús de l'aigua amb una irrigació per goteig ("*goutte à goutte*" en francès), que l'estalvia i que s'ha generalitzat pels presseguers. Però si el sistema tradicional d'irrigació per gravetat, és a dir a la rega, utilitza més aigua, té aspectes positius car alimenta les capes freàtiques superficials per infiltració, com ho fan també els recs i agulles durant el seu trajecte.

El barratge de Vinçà.

El barratge de Vinçà és molt ben situat, just a l'entrada de la Tet dins la plana del Rosselló. Aporta una aigua més regular i assegurada tot l'any i ha solucionat des de l'any 1978 tots aquests problemes. S'ha constatat des d'aleshores una progressió espectacular dels conreus d'hortalisses cap a la mar, guanyant totes les terres baixes, i una intensificació considerable dels conreus a tot el regatiu del Riberal i prop de Perpinyà. S'ha de saber que el pas de vinya a fruiters, o de fruiters a hortalisses i d'hortalisses a hivernacles freds, és a dir sense calefacció, representa, per a la mateixa superfície, un guany de productivitat, sigui del treball, sigui dels recursos, que es multiplica cada vegada per dos. Aquest dinamisme agrícola és, avui dia, en

competició molt dura amb les necessitats urbanes, puix que la zona de regatiu és la que té més creixement turístic, urbà i de vies de comunicació.

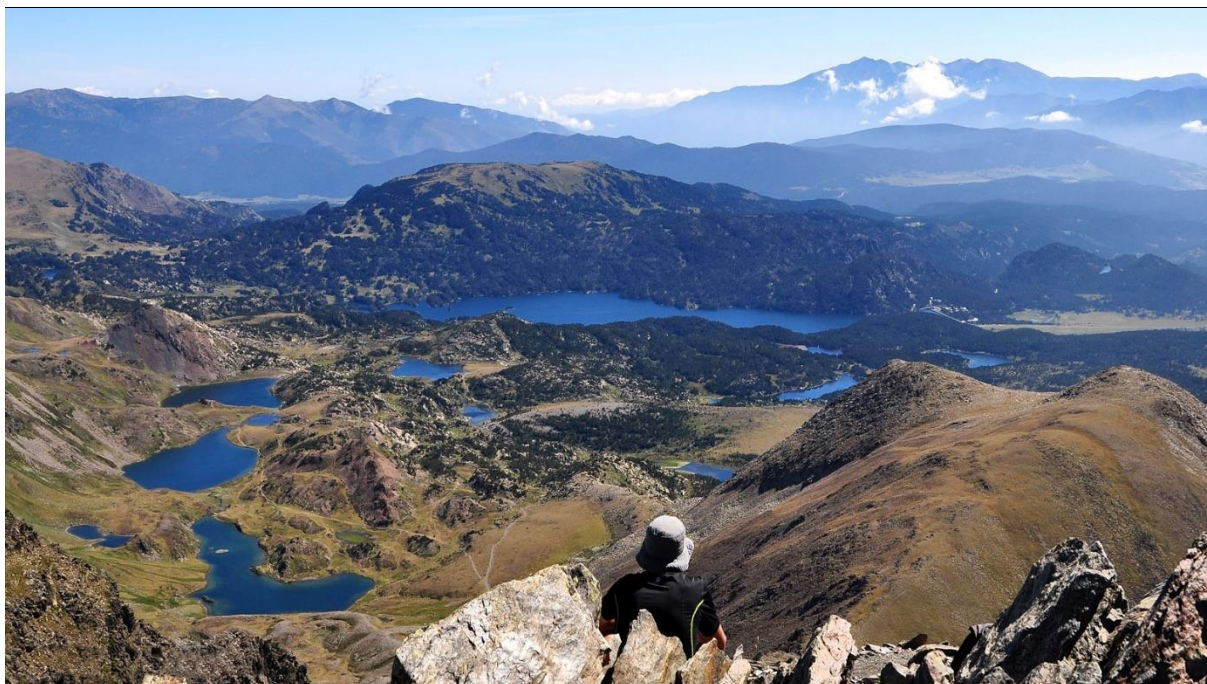
El vocabulari relacionat amb la irrigació:

- als recs : el rec, la branca, l'agulla, l'ambega, l'esperó, la descàrrega, la partió, el diamant; les caigudes
- a les preses : la resclosa, la mola, l'ull o l'ullal, el passallís (pas, passatge, gual);
- a la repartició de l'aigua : les associacions sindicals, el torn de l'aigua, el guarda-rec, la resolució dels conflictes;
- als sistemes de reg : la irrigació per gravetat, o irrigació a la rega, la irrigació per goteig, la irrigació per aspersió, el bombeig dins les capes freàtiques subterrànies;
- per la irrigació tradicional a la rega : el cavalló (llom entre dos solcs: les dues regues), la rega, la regadora, la tampa, l'aixada.

Il·lustracions a continuació:

- La Bullosa i el massís del Carlit.
- El pantà de Vinçà.
- L'organització tradicional d'un sistema de reg al Rosselló (esquema)
- La resclosa del Rec de Perpinyà a Illa
- La resclosa del Rec d'Elna a Ortafà
- La descàrrega del Rec d'Elna
- El Rec de Perpinyà als Quatre Camins de Corbera
- El Rec dels Hortolans als Horts de Sant Jaume
- La partió entre el Rec d'Elna i el Rec de la Torre
- Els Ullals Petits sobre el Rec de Perpinyà a Sant Feliu
- L'Agulla de Bajoles als Horts de Sant Jaume
- El Diamant del Mas d'en Pardinella a Elna
- La irrigació a la rega al Mas d'en Delhoste, als Horts de Sant Jaume

La Bullosa i el massís del Carlit



(foto TopoPyrénées Mariano)

Des del cim del Pic Carlit i vers l'est trobem successivament els estanys del Carlit, el pantà de la Bullosa i la serra del Mont Llalet i del Roc d'Auda. Més enllà veien una part de l'alta plana del Capcir i les muntanyes de les Garrotxes. La vall de la Tet al Conflent és al rereplà i a la dreta, amb al darrere la silueta del massís del Canigó. Des de la Bullosa fins a la plana del Rosselló, és a dir més enllà del Conflent i del Canigó, s'entén que la regulació de l'aigua d'irrigació no sigui eficient i que hi hagi moltes pèrdues en el trajecte.

Els tres primers estanys són l'Estany de Sobirans, el de més amunt com ho indica el seu nom, l'Estany de Trebens i l'Estany del Castellar, segueix l'Estanya de les Dugues (forma local de Dues), a sota i més a la dreta. El seu nom ve d'una curiositat, freqüent el les antigues zones modelades per les gelera del quaternari, amb un relleu i pendents incerts. Aquest estany rep l'aigua del tres primers però a la sortida té dos emissaris. Un dels torrents va cap a la Bullosa, doncs la seua aigua va a la Tet i cap al Mediterrani a Canet. L'altre torrent va cap als petits estanys que es veuen a la seua dreta i d'aquí a la Ribera d'Angostrina, un afluent del Segre, que ell mateix va a l'Ebre que, com sabeu, acaba al Mediterrani per un gran delta. O sigui que l'aigua de l'Estany de les Dugues va al mar amb dues embocadures situades a 350 km de distància l'una de l'altra.

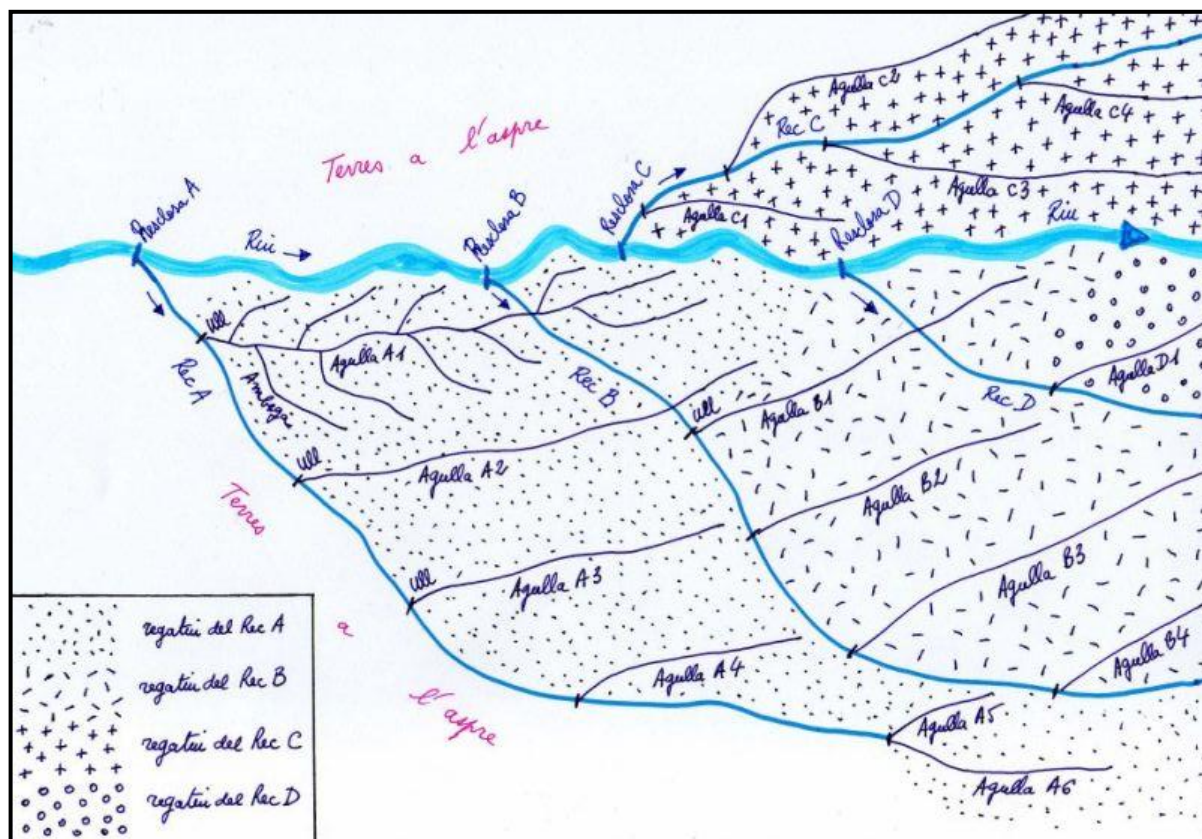
El pantà de Vinça



foto J. Becat)

El barratge utilitza una petita gorja entre el massís granític dit de Millars-Querigut, al segon pla i a la dreta, i el turó igualment granític de la capella de Sant Pere, a l'esquerra, que la incisió de la Tet ha separat del massís principal. És un barratge de formigó en arc, que reporta doncs la pressió exercida per l'aigua del pantà vers els dos contraforts naturals granítics. Però com que està situat sobre una zona de fractura de l'escorça terrestre, enlloc de ser minse com ho són habitualment el barratges-arcs, el de Vinça és també un barratge pes, amb un gran gruix de formigó. L'objectiu és que, en cas de terratrèmol, si el barratge se fissurés, els trossos se quedessin, tapant la gorja i evitant una forta riuada de l'aigua del pantà que podria destrossar la vall dins la plana. És el finals de la primavera i el pantà de Vinça està ple. Tota l'aigua que li arriba sall per l'exutori fent una espectacular cascada sota pressió de més de trenta metres. Durant l'estiu es compensarà la poca aigua del riu deixant anar a poc a poc l'aigua del pantà, que quedarà buit a finals de setembre. En cas de fortes pluges o d'aiguat permetrà estocar aigua i limitar les inundacions. Durant l'hivern, quan cal poca aigua d'irrigació i que n'hi ha prou dins la Tet, el pantà queda buit, per tornar a omplir-se a la primavera, més o menys d'hora segons la neu acumulada a les muntanyes.

Organització tradicional d'un sistema de reg al Rosselló



Aquest croquis teòric és inspirat del regatiu de la Tet. El primer rec, el Rec A, pren l'aigua que li pertoca mitjançant la seua resclosa al llit del riu. Aleshores es procura que s'allunyi al màxim d'aquest llit per cobrir el màxim de territori a irrigar. És possible car els recs tenen un pendent mitjà de l'1%, és a dir just el necessari per què l'aigua corri sense deixar gaire dipòsits o fangs. Però com que la plana del Rosselló entre Bulaternera i Perpinyà té un pendent de l'1,5 a 2,5%, la diferència li permet separar-se i dominar més territori.

Aquest rec no porta l'aigua als camps, sinó que alimenta agalles que tenen l'aigua per torn durant uns dies, d'amunt cap avall. Això fa que el la part baixa del rec tingui l'aigua només dos o tres dies la setmana, quan toca a les agalles 4, 5 i 6, i que les agalles 1, 2 i 3 ja han donat l'aigua al seu regatiu i tenen els seus ullals tancats. Les agalles donen l'aigua a les ambegues, que només hem dibuixat per l'Agulla A1, però és el mateix a tot arreu. L'aigua sobrant de les agalles o del reg (l'acció de regar) dels camps no és perduda : són les caigudes, que són recollides i van al rec (el canal) següent.

Ve després el Rec B, i així fins a baix, d'una banda i de l'altra del riu. A notar que dins la primera part del seu recorregut el Rec B no pot alimentar agalles car progressa vers l'interior i és massa enfonsat. Són les primeres agalles del Rec A, que passen amb un petit pont per sobre del Rec B, que permeten la irrigació d'aquest sector.

La resclosa del Rec de Perpinyà a Illa



Joan Becat 05

(foto J. Becat)

En aquesta fotografia, presa a Illa des del pont de la Ruta de Montalbà, la Tet és al segon pla i va de l'esquerra vers la dreta. El seu llit és en part barrat per un esperó de sorra i rocs del llit mateix, fet per una excavadora. És la resclosa, la presa d'aigua del Rec de Perpinyà, que comença a baix i a l'esquerra. Com que no es pot regular la quantitat d'aigua que entra, a uns dos-cents metres d'aquí, quan el rec és dins les terres, ben calibrat, un passallís permet deixar-li només l'aigua a la qual té dret. És senzillament una paret lateral cimentada a l'alçada del nivell d'aigua que toca al rec: per desbordament a sobre d'ella, l'aigua sobrant torna al riu per un petit canal. Noteu la típica vegetació de vores de riu, amb sobretot salzes, polls i verns. Al rerepla apareixen les espectaculars erosions de les Orgues d'Illa i dels Terrers.

La resclosa del Rec d'Elna a Ortafà



(foto J. Becat)

Degut a la força de les crescudes del Tec, la resclosa del Rec d'Elna a Ortafà no és tan sumària com la del Rec de Perpinyà a Illa. Té un fort enrocament cap avall i, a la part de sobre, la sorra i la grava del llit acumulades per una excavadora. A la riba oposada hi ha el pas de l'aigua del Tec cap avall. Al primer pla comença el Rec d'Elna, amb una presa cimentada i un sistema de tantes que permet regular l'entrada d'aigua o eventualment tancar quan se vol posar el rec a sec per netejar-lo o fer obres de manteniment.

La descàrrega del Rec d'Elna



(foto J. Becat)

A un quilòmetre de la resclosa, a la vora de la ruta d'Ortafà a Elna, teniu aquí el simple i enginyós sistema de regulació de la quantitat d'aigua. El Rec d'Elna continua vers l'esquerra. Quan la quantitat d'aigua supera la part inferior del pont de cairons, l'aigua sobrant topa contra ell i passa per sobre del llindar cimentat de la dreta, vers un rec de descàrrega que torna l'aigua al Tec. Noteu, inserides dins el pont, les dues tampes metàl·liques que serveixen per assecar el rec per fer obres.

El Rec de Perpinyà als Quatre Camins de Corbera



Sem a la cruïlla dita les Quatre Rutes de Corbera, entre Millars, Corbera, Sant Feliu i Tuir. El Rec de Perpinyà és a un metre i mig per sota del nivell de la terrassa. En aquest sector el rec no irriga (noteu que el seu llit és molt més baix que el nivell dels camps) : va guanyant el seu desnivell amb la terrassa car el seu pendent és de 1% mentre la plana té aquí un pendent de 2 a 3%. El rec no ha alimentat encara cap agulla i passa amb un cabal important i un corrent notable. Les seues primeres agulles vindran després, d'aquí uns 3 km. Observeu al segon pla una agulla de drenatge que ve de Corbera la Cabana. En cas de pluja recull l'aigua dels camps veïns i de la Ruta de Corbera (a la dreta), però té una altra funció. Noteu el color de la seva aigua, més tèrbola i terrosa : es tracta de l'aigua sobrant de la irrigació dels camps del damunt, recollida i vessada dins el rec de sota (aquesta aigua de reg ve d'una de les agulles del final del rec superior, el Rec de Corbera).

El Rec dels Hortolans als Horts de Sant Jaume



(foto J. Becat)

El Rec dels Hortolans és el rec mestre dels Horts de Sant Jaume. Com per molts trams dels recs del Rosselló, el rec ha estat cimentat per evitar bretxes a les vores i facilitar la conducció de l'aigua i la neteja. Té la seua resclosa a Perpinyà a la Bassa, a l'inici de la Passejada. La podreu veure des d'una passarel·la que travessa el riu. Abans el rec rebia també l'Escorridor, una agulla que recuperava les aigües negres de Sant Jaume i Sant Joan i l'aigua que corria pel carrers, aportada per una branca del Rec de Perpinyà que arribava on hi ha avui dia la Plaça Cassanyes. El Rec dels Hortolans segueix el peu de talús de la terrassa superior, sota la Ruta de Canet i Castell Rosselló. Amb el nom de Rec de Molí de Canet, aquest rec continua fins al poble de Canet al gorg on s'ha excavat avui el port de Canet Platja. El Rec dels Hortolans dona l'aigua a una bateria d'agulles: l'Agulla del Petit Escorridor, l'Agulla dels Predicadors, l'Agulla de Tots Sants, l'Agulla de Na Balaguer, l'Agulla de Na Juliana, l'Agulla de Bajoles, l'Agulla del Mas Llambí, l'agulla dita Rec de les Aigües Vives i l'agulla dita Rec de la Molinera, a sota de Castell Rosselló.

La partió entre el Rec d'Elna i el Rec de la Torre



(foto J. Becat)

A l'entrada d'Elna, el rec se separa en dos, a l'esquerra el Rec de la Torre, que donarà l'aigua al regatiu del sud de la plana d'Elna i després al regatiu del poble de la Torre del Bisbe i, a la dreta, el Rec d'Elna que portarà l'aigua a la part nord d'aquesta plana i després a Sant Cebrià, per acabar al port de Sant Cebrià Platja. Per trencar l'aigua sense remolins i no patir a la partió d'una acumulació de branques o herbes portades pel rec que desequilibraria la repartició exacta del cabal de l'aigua, una fletxa de ciment perllonga la partió i separa les aigües.

Els Ullals Petits sobre el Rec de Perpinyà a Sant Feliu



Els dos Ulls Petits (o l'Ullal Petit) prenen l'aigua del Rec de Perpinyà per alimentar l'Agulla de l'Ullal. Els ulls tenen a tot Catalunya Nord la mateixa dimensió: per la quantitat d'aigua a la qual té dret aquesta agulla, es necessiten dos ulls. Aquest sector és cimentat i amb cairons per resistir a l'erosió i per ben calibrar el cabal. Més endavant l'agulla és un petit canal dins la terra al·luvial de la plana. Noteu la vegetació d'arbustos i de roures que voregen el rec i consoliden les ribes.

L'Agulla de Bajoles als Horts de Sant Jaume



Aquesta agulla pren l'aigua del Rec dels Hortolans a l'Ull de Bajoles, situat prop del Mas d'en Tresserres i permet d'irrigar un ample sector central dels Horts de Sant Jaume i, més enllà i prop de la Tet, el sector de Bajoles, que li dona el seu nom. Paisatge clàssic d'horta amb masos disseminats construïts al cap de les seues parcel·les, i vores d'arbres plantats per a protegir de la tramuntana, de llorers a l'esquerra i de xiprers barrejats amb llorers a la dreta

El Diamant del Mas d'en Pardinella a Elna



(foto J. Becat)

A baix, l'Agulla del Molí Nou té la seua presa al Rec d'Elna a l'Ull del Molí Nou, entre el Molí Nou i el Mas d'en Fons. Tocant al Mas d'en Pardinella se separa en dos. A l'esquerra l'agulla continua amb el nom d'Agulla del Molí Nou, fins a les terres de Mas de Lazermé. Poc després donarà una altra agulla, la Branca del Quarter Delhom que irriga les terres del mateix nom. A la dreta, l'agulla és la Branca de les Trilles que irriga el sector nord d'Elna, de banda i banda de la via del tren, fins a les Trilles. A la bifurcació, la punta cimentada que separa les aigües porta el nom poètic de diamant i evita que les herbes i branquillons portats per l'aigua no formin un petit botàs que taparia parcialment una de les dues agulles o pertorbaria l'exacta repartició del reg.

La irrigació a la rega al Mas d'en Delhoste, als Horts de Sant Jaume



(foto J. Becat)

Una irrigació tradicional dita a la rega, als Horts de Sant Jaume, amb l'aigua de l'Agulla dels Predicadors, que passa tocant al mas, darrera la vora de xiprers a l'esquerra. El camp, plantat de trumfes noves, a qui agrada aquesta terra lleugera formada pel sall (dipòsits fins fangosos i sorrencs) de les antigues inundacions d'aquest llit major de la Tet. Es veuen els cavallons, protegits per un film de plàstic negre, que acumularà la calor del sol de primavera i evitarà el creixement de les males herbes. Entre ells són les regues on passarà l'aigua a cada reg. Al cim de les regues, doncs al fons del camp, una rega transversal més grossa, la regadora, porta l'aigua de l'agulla. Amb una tampa de ferro desplaçada a mà, se tanca la regadora successivament després de cada rega per fer-hi entrar l'aigua de reg.